

# ZOMBOR ÉS VIDÉKE

## Előfizetési árak:

Égész évre . . . 12 korona  
Fél évre . . . . 6 korona  
Negyed évre . . . 3 korona  
Egyes szám 16 fillér

## POLITIKAI KÖR.

Felelős szerkesztő: OBLAT KÁROLY

Szerkesztőség és kiadó-  
hivatal: Zarándok u. 7.

☐ Telefon-szám: 174. ☐  
Kéziratokat nem adunk vissza.

## POLITIKAI HÍREK

**Óbecse diszpolgára és képviselőtestületi disztája.** Óbecséről jelentik: A községi képviselőtestület bajsai Vojnich István báró diszpolgárrá, Dungyerszky Bogdánt, a város képviselőjel pedig képviselőtestületi disztággá egyhanguan megválasztotta.

**Visszatérés a munkapártba.** Dr. Konyovits Dávid Zombor város képviselője, a ki a választójogi törvény miatt lépett ki a munkapártból, a zombori munkapárt vezetőségének bejelentette, hogy a választójogi törvény szentesítése után most újra belép a munkapártba. Félhivatalosan jelentik, hogy Konyovits táviratban jelentette Hédervály Károly grófnak a munkapártba való visszatérését.

**Bácskai képviselők a bizottságokban.** A képviselőház hétfői ülésén alakította meg az új ülészak bizottságait. A bácskai képviselők a következő bizottságokba választottak be: A földmivességi bizottságba: Dungyerszky Gedeon és Podmaniczky Endre báró; a gazdaságiba: Dungyerszky Bogdán; az igazságügyibe: Janiga János dr., Konyovits Dávid és Slezák Lajos; a közigazgatásiba: Zákó Milán; a kivándorlási bizottságba: Dungyerszky Bogdán; a közigazgatási bizottságba: Ertl János és Vojnich István báró; a közlekedésibe: Falcione Árpád és Lantinovics Pál; a közoktatásügyi bizottságba Evetovits János; a munkásügyi Zsibory József, a naplóbirálóba Vojnich István báró, az összeférhellenességi állandó bizottságba Falcione Árpád, a pénzügyi bizottságba Vojnits István báró, a véderőbizottságba Podmaniczky Endre báró és Vojnits Sándor báró.

## 1913. május 8.

A sajnálatra méltó ellenzék részén napról-napra nagyobb a keserűség. Ma egyik fő-lapja így fakad ki a kormány helyzetéről: „előbb veszítheti el a kalifa sok évszázados európai birodalmát, mintsem hogy Lukács ur eltávozzék a miniszterelnökségi palotából”. Majd

ugyane lap Tisza Istvánról is elsirja bánatát: „Hadseregek veszhetnek és pusztulhatnak, birodalmak mehetnek tőlükre, de gróf Tisza István egy világ romjainak tetején is tántoríthatatlanul fog uralkodni a magyar parlament fölött. — Így jajgat az egész ellenzék sajtó s vátaskodó keserűséggel panasolja el, hogy Lukács László kormánya beláthatatlan időköz szilárdan áll. Hát mi ebben teljesen igazat adunk az ellenzék jelesének s értjük a fájdalmat, a melyet szócsoveikben kifejezésre juttatnak. Csak enyhíteni véljük keserűségüket, ha újabb magyarázattal szolgálunk nekik aziránt, hogy mi fokozza. mi erősíti a kormány szilárd helyzetét annyira! Nos, Lukács Lászlónak, Tisza Istvánnak s a munkapártnak kiválóságukon és érdemeiken kívül még egy különös szerencse is jutott osztályrészül:

oly ellenzék nyertek, a melynél megtehetőbbet, alkalmasabbat kormány nem kívánhat. Ez az ellenzék — melyet az Isten az emberi kor végső határig éltesen — oly szerencsésen ellenez mindent, hogy mindennap újabb kudarc érje és mindennap a kormány egy újabb alkotása, újabb érdeme valósulhasson meg. Ez a derék balpárt — (balpárt, mert két balkeze van) kezdettől fogva oly sikeresen operált, hogy önmagát kioperálta a politikai tényezők sorából. Pedig mind a mai napig hatalom lehetne a parlamentben, hisz az obstrukció kellesege kezében volt, — csak nem kellett volna a hirt felfeszítenie, tudnia kellett volna mikor és meddig obstrukálhat úgy hogy kétes fegyverét kockára ne tegye. Ámde a derék ellenzék nem tudta, nagyon bizott önmagában s ezzel szerencsésen előidézte azt, hogy az alkotmányra veszedelmes fegyverét egyik balkezéből kicsavarták. Majd a másik balkezével úgy intézte a dolgokat, hogy önmagát száműzte a parlamentből s egyre szomorubb és tehetetlenebb passzívításra kárhoztatta önmagát. Most meg úgy vezeti ügyeit, hogy mind a két balkezével végleg lehetetlenné teszi önmagát. Ide-oda kapkod, be is akar menni a parlamentbe, künn is akar maradni, bent komoly is akar lenni, botránny is akar rendezni, — s mivel egyiket sem tudja, valamennyivel pró-

bálkodik; semmi sem sikerül neki. Blokkja ajtajára már kész a felírás: *Lasciate ogni speranza.*

## Mérleg.

Az országgyűlés új ülészakának küszöbét álltunk, az üléseket május 22-ig elhalasztották s ez indít alkalom az elmélkedésre politikai helyzetünk és a konszideráció tanulságai fölött. Összefoglaló íteletet óhajtunk mondani az objektív látás elfogultatlanságával arról, hogyan áll a kormány s a nemzeti munkapárt politikai mérlege ez idő szerint és hogy áll az ellenzéké!?

A Lukács-kabinet erős kézzel tartja a kormányrudat a külpolitikai vizeink mostani dagálya s a fokozódott benső szükségletek hóarámlatai közepette. Állasa az alkotmányos tényezők bizalmából a lehető legszilárdabb: a korona külföldi figyelemmel fogadja felelős magyar tanácsadóinak előterjesztéseit s a nemzeti munkapárt impozáns erejű tömör többsége kitarító aszisztenciát szolgáltat a kormánynak a parlament mindkét házában.

Ez a koncentrált bizalom a múlt ülészak eredményeinek megerélt gyümölcse. Fönn is, lenn is megelégedve látják az alkotmányos tényezők, hogy ez a kormány a lefolyt évben a legzavarosabb parlamenti helyzetnek mestere tudott lenni s az országgyűlést súlyos bonyodalomból, az országot a fölfordultság veszedelmeiből szerencsésen kivezette, diadalmasan az obstrukció fölött.

Hogy e belpolitikai sikernek történeti jelentősége is van, azóta a külpolitikai helyzet alakulásából minden elfogultatlan szemnek nyilvánvalóvá lett. Azt a komoly és nehéz erőpróbát, mely elől monarchiánk most jogos önértéssel s méltósággal emelkedik ki a nemzetközi egység javára, aligha állhattuk volna így nyomatékosan, ha a véderő-reform ma is megoldatlan még s magyar törvényhozás a parlamenti anarchiában maig fulladozni kénytelen. A mik e veszedelem elhárítására tavaly júniusban történtek, a külpolitikai események, az Ausztria-Magyarországra vált korszakos elhatározások s ezek

nemzetközi érvényesülése által a legfényesebben igazolva lettek. Államférfiúi előrelátás intézte a tavalyi parlamentáris visszahatás munkáját, hogy készülszen, tehetetlen állapotban nem találjanak azok a külső viharfelhőket, melyek azóta valóban el is borították keleti horizontunkat.

Monarchiánk erőteljes aktivitása a leghathatósabb bizonyíték, hogy a Lukács-kabinet s a nemzeti munkapárt politikai mérlege a lehető legaktívabb.

De vannak erre nézve egyéb bizonyító jelenségek is, melyek arra vallanak, hogy úgy a parlamentben, mint künn az országban a közbizalom ismét erős akcentusok közt áramlik a Lukács-kormány felé. Figyelemreméltó tünet, hogy a választójogi törvényhozás alatt kilépett munkapártiak visszatérése az anyapártba motu proprio megindult. Ez nemcsak a Lukács-kabinet tekintélyének intakt voltát s a nemzeti munkapárt változatlan vonzó erejét jelenti, hanem a választóközönség hangulata felől sem hagy fenn semmi kétséget.

Legteljesebb érvényességű bizonyíték, valódi argumentum ad hominem, a Lukács-kormány ereje s termékeny aktivitása mellett az a gazdasági munkaprogram, a melyet Lukács László miniszterelnök az országgyűlés negyedik ülészakára szánt s a munkapárt értekezletén a napokban ismertetett. A kormány feje öntudatosan halad a program értelmében azon a politikai ösvényen előre, melyet hivatalvállalásakor maga elé tűzött, föltartoztatni nem engedve magát átgondolt terveiben, sem belső, sem külső nehézségek által. Az ország bizalma támogatja őt földalattában s ő államférfiúi lelkiismeretességgel akar is, fog is ennek a bizalomnak megfelelni.

Kérdés, hogy állanak ellenfeleink a koalíció vagy blokk mérlegével? Ott ugyancsak minden a legszomorubb passzivitásra vall.

Hisz egész maguktartása, külső szereplésük is, teljesen passzív egy év óta már. Erre részben önmaguk kárhoztatták magukat önkéntesen, mikor tapasztalniuk kellett, hogy destruktív politikájukkal zsák-utcába jutottak. De nagy részt jut belőle ama kényszerűségnek, melybe saját meddő lelkületük és szélhúzó temperamentumuk sodorta őket.

## Szemző Gyula ünnepeltetése.

Ebben az ünnepeltetések után hátszó korszakban, midőn látjuk, hogy érdemtelene is mikép történetek kiténtetése, tömjénezések után, jól esik szívünknek megemlékezni a szeretet és ragaszkodás spontán megnyilatkozásáról, melylyel Baja város törv. bizottságának

12 tagu küldöttsége volt főispánjukat kamionkai Szemző Gyulát mult vasárnap elhalmozták. Volt főispánokat nem igen szoktak ünnepelni, tán Szemző Gyula az egyetlen kivétel, a ki diszes állását önként hagyta ott, visszahagyván Baja városában agilis működő ének emlékeit. Ezen emlékek visszaidézése végett s hogy Szemző Gyulát továbbra is biztosítsák a törvényhatóság szeretetéről és ragaszkodásáról, jelent meg az a 12 tagu bizottság Hegedűs Aladár dr. polgármesterrel élén volt főispánjuknál. A küldöttség szónoka Werner Adolf egy gyönyörű diszalbum átnyújtása mellett, meleg szavakban ecsetelte Szemző Gyula a közügyek terén kifejtett munkásságát, érdemei elismerése jeléül jelentek meg nála.

Szemző Gyula e nem keresett óvatólól, könyvegik meghatva, köszönte meg Baja városának spontán megnyilatkozását. Megígérte, hogy továbbra is, bármikor számíthat a törvényhatóság szerény támogatására és következő beszédében válaszolt:

Mélyen tisztelt Uram!

Alig találok szavakat arra, hogy köszönetem és hálámát méltóan kifejezzem azért a megtiszteltetésért, amelyben Baja város határozatával és az Urak szíves megjelenésükkel engem részesítettek.

Baja város köszönetet mondott főispáni működésemet és ezt adják Önök most személyesen tudomásomra. Egy város közönsége hódol előttem és ezen hódolatot a közügyek terén megedeztet, érdemekben gazdag férfiak mutatják be.

Ez olyan tény, amelyet értékelni nem is lehet, amelyért köszönet, t. mondani szavakkal nem áll senkinek módjában. Csak meghajolni lehet e tény előtt és elismerni, hogy a jelenet, amelyben lejártszódik, életünk legkedvesebb felejthetetlen jelenete marad örökre.

Nem keresem, nem kutatom, hogy reászolgáltam-e erre a nagy kitüntetésre? Önök itéltek felettem és működésemet felett. Lehet, hogy tévedtek itéletükben, lehet, hogy itékezésükben az elnéző jóakarát vezette Önöket. Egyre azonban jogos önértettel hivatkozhatom arra, hogy fiatal bensőm rejtőző lelkesedésével fogadtam el annak idején a főispáni állást, egyedüli céloom és törekvésem az volt, hogy azok, akikért odaállítottam, ne csalódjának bennem. Szolgálni a közügyet és a város érdekeit, továbbá eljárni mindenkinek jogos sérelmében ezt tekintetem feladatommak. Az volt ugyanis a meggyőződésem, hogy a diszes állások nem az egyének kedvéért, hanem a közügyek érdekében vannak szerezve: úgy fogtam fel a dolgot, hogy a méltóság káprázatos fénye szigorú kötelességekkel jár.

Igyekeztem eme felfogásom szerint eljárni, igyekeztem a város és egyesek érdekében minden jót és hasznosat megtenni.

Ha sikerült a magam elé tűzött feladatnak megfelelni, ha a város közönsége működésemet elismerésre érdemesnek találja, úgy nyugodt lelkiismeretem és mindenkor nyugodt önértettel gondolok vissza főispáni működéseme. Egy közpályán működő férfiak és a lelkiismeretbeli nyugodtság nagyértékű kincse, a leg-

szebb jutalma: ebben a jutalomban részesítenek Önök, mert egyedül megtisztelő ítéletük adja meg ezt nekem.

Köszönöm hálásan, igaz szívvel köszönöm Baja város közönségének ezt az örök fényű drága kincset. A kifejezője ez az irat, amit Önök átnyújtottak, örök talimánom marad és a közügyek terén kifejtendő működésemben mindenkor buzdító vezér csillagom lesz.

Hálám jeléül odaigérem Baja városának egész valómat és boldog leszek, ha ismét szolgálatukra lehetek.

Óméltsága és neje azután vendégül látták a bajai küldöttséget, azzal a lekötetelő szeretetreméltsággal és nagyuri fényvel, amely Baja volt főispánját és elragadóan kedves és előkelően lebilincselő modoru feleségét jellemzi. A pazar menüs ebédnél először Szemző Gyula üdvözölte vendégeit közvetlen és meleg szavakkal, majd Turly Mátyas kir. tanácsos a munkapárt nevében mondott Óméltságra magas és elokvens felkűszöntőt. Beszédében hangyolyozta, hogy amilyen örömmel fogadták három év előtt Óméltsága ki nevezését, épp oly fájdalmat kellett lemondása. Kevés főispánt fogadott a város oly gyorsan szeretetbe és bizalmába mint Óméltságát, mert benne oly főispánt kapott a város, amilyent kívánt s amilyenre szüktsége volt. Főispánása alatt bebizonyította, hogy Óméltsága megfelelt a hozzáfűzött várakozásoknak s az ő főispánása idejéhez fűződik a város megmentése. Értékelve és méltányolva a sokirányú lelkes munkát, biztosítja Óméltságot, hogy a bajai munkapárt mindig tisztelttel és szeretettel gondol rá s kéri, hogy ő is tartsa meg a pártot továbbra is szeretetében.

Ezután Fehér Lőrinc dr. tb. főjegyző a tisztviselők nevében mondott közvetlen és tartalmas beszédet.

Ha — ugymond — azon lelki köteleket kellene megoldanunk, amelyek bennünket Óméltsághoz, városunk közszeretében és közbiztatásban álló volt főispánjához fűznek, az elválasz lelkünket mély fájdalommal töltés el. De örömmel konstatalom, hogy habár megszűnt a hivatalos kötelek, amely bennünket Óméltsághoz fűzött, az a tisztelt és szeretet, amelyet Óméltságának rokonszenves egyénisége, férfias jellege és városunk, különösen a tisztviselők iránti szeretete ébresztett szívünkben, mint a vesztá szüzek oltárán az áldozati tűz, változatlan fényvel és melegséggel fog tovább lobogni lelkünkben.

Beszéde végén megköszönve Óméltságának a tisztviselők iránt tanusított kegyes támogatását, őszintén kívánta, hogy az isteni gondviselés küzeleti működését sikerrel koronázza és őt sokáig éltesse.

A küldöttség tagjai még azután a vonat elindulásáig kitűnő hangulatban élvezték Óméltságának és bájos feleségének kedves vendéglátását és a főtűzóri vonattal haza utaztak.

## Dr. Markowyth Lajos.

A férfikor delén szólította el a kérelmetlen halál e hó 3-án jobbának egyikét dr. Markowyth Lajos kir. itéltáblabíró, városi törh. bizottsági tagot, bánatos családjától és a közügyek teréről. Osztatlan

# Zacherlin

de csakis üvegekben ahol plakátok kifüggeszve



részvételt keltett városszerte a puritán jellemű férfit váratlan elhunytá. Már évek óta reumatikus bantalmakban szenvedett, erős fizikuma azonban mindaddig ellenállott a súlyos bajnak, míg mintegy két év előtt erős vesebaj nem lépett fel, mely később szívhajjal párosult s a gyilkos kórok megőrölték szervezetét. A délceg, katonás járásu és magatartásu ember megropant, összeesett, s akik őt azelőtt mindég fűrgőnek és vidámnak látták, sajnálattal nézték, mint vonzolta beteg testét hivatalába, hova még rövid néhány hét előtt is pontosan eljárt s nagy kitartással és energiával végezte még úgy is a reá bízott fontos feladatokat.

E nagy és páratlan energiájú férfit 20 évet töltött körünkben és ez idő alatt mint nagytudású jogászt, mint városatyát agilitása és szép szónoki tehetsége miatt mindenki szerette és tisztelte. — Ének részt vett a város politikai életben, 12 éve választott tagja volt a város törvényhatósági bizottságának, hova őt a szelencsei választók bizalma küldte s az egykori városi haladópartnak megalapítói és szervezői közt szerepelt. Régebben függetlenségi elveket vallott s a koalíció idején az apatini kerületben fel is lépett országgyűlési képviselőjelöltnek Kossuth-párti programmal, miután azonban a koalíció az alkotmánypárti gróf Hadikot támogatta vele szemben, kisebbségben maradt.

A koalíciós korszakban midőn a műhazafiak frázisaikkal kezdték a köznévelémet félrevezetni, belátta, hogy neki e táborban nincs mit keresni, kilépett a pártból és belépett a nemzeti munkapártba, melynek haláláig számot tevő, agilis tagja volt. A városházán történt felszólalásaiban megtalálta mindig a rendes hatást. Harcias beszédeivel sokszor meggyőzte az ellentábor. Sokszor elevenére is talált és sebzett.

Életrajzi adatai a következők: 1857. október 14-én született Egerben, ahol atyja törvényszéki bíró volt. 1882-ben, a jogi pálya elvégzése és a jog és államtudományi államvizsgák letétele után az egri törvényszéknél joggyakornok lett. 1883-ban már a gyöngyösi járásbírósnál aljegyző, s miután 1885-ben Kolozsvárt megszerezte a jogtudori oklevelet, az igazságügyminiszter 1886-ban az egri törvényszékhez nevezte ki jegyzőnek. Ugyanaz év szeptember havában Budapesten ügyvédi oklevelet szerzett s rövidesen a képesítés megszerzése után 1887. április havában főfelügyelő Egerbe kir. alügyésszé nevezte ki. Ezen minőségben megfordult Szolnokon és Szabadkán s innen került hozzánk törvényszéki bírói minőségben 1893. év őszén. Azóta élt köztünk s fáradhatatlan szorgalmának elismerésül a király 1910. december havában a kir. ítélőtáblai bírói címet és jellegét adta neki.

## Báró Vojnich-Óbecse diszpolgára.

Óbecse, 1913. május 9.

A hála és elismerés szép emberi vonás még akkor is, mikor egyénileg nyilatkozik meg; kétszeresen szép érénny pedig akkor, ha egy nagy testület, ha sok ezernyi közönség rója le az iránt, a ki erre érdemeket szerzett.

Óbecse eme erkölcsi kötelességének tett eleget, mikor tegnapi — e célból összehívott rendkívüli közgyűlésén egyhangúlag és lelkesedéssel hozott határozatban báró Vojnich István v. b. t. t. vármegyénk vezető egyéniségét a község diszpolgárává választotta meg.

Ez a választás nem képezhet alkalmat arra, hogy báró Vojnich Istvánnak a köz terén, a vármegye és annak egyes községei, közintézményei érdekében kifejtett nagy jelentőségű tevékenységét ismerlessük, de annyit meg kell állapítanunk, hogy Bács Bodrog vármegyének még nem volt fia, a ki kiküzdött és méltán kiérdemelt befolyását oly önzetlenül és készségesen honosította a közjó érdekében.

Nincs az a kis jelentőségű vármegyei ügy, a melyben ő a tevékenységét érvényesíteni nem akarná és ott van ő munkájával, tanácsával mindenkor, a mikor egész embert követel a jó, a hasznos ügy.

Mindezeket tudva és elismerve Óbecse még külön is nagy halálát tartozik báró Vojnichnak, a ki úgy főispánsága idején, mint azóta is mindig meleg érdeklődéssel karolta föl ügyeinket, bajainkat és a község vezető férfiainak minden esetben hathatósan állt segélyre a siker biztosítása érdekében.

A verbászi kerület, a melynek képviselője, aligha vette annyit és annyiszor, olyan nehéz ügyekben igénybe közbenjárását, támogatását, mint a mi községünk; az ő kerülete aligha részesült annyi előnyben az ő révén, mint Óbecse és ennek járása.

Ezt kívánta Óbecse községe meghálálni, valamelyes formában honorálni.

Bajos volna mindazt elősorolni, a mely ügyekben báró Vojnich segítő karja támogatásunkra volt, de annyi bizonyos, hogy Radoványi György, a kerület volt agilis képviselője idejéből kezdve a mai napig mindenben bizalommal fordulhatott Óbecse az ő süllyel bíró pártfogásához.

Óbecsének közigazdasági, kereskedelmi és kulturfejlettsége mindenütt az ő kezének nyomait hordják. Ez evben pedig sikerének koronáját juttatta Óbecsének azzal, hogy az évek, mondhatni évtizedek óta forró vágyakozását a községnek tett alá vitte.

Ez a polgári fiú és leányiskola államosítása, a mely által a község egy nagy tehertől szabadul és biztosítva látja ezen iskolák egészséges és a mai viszonyok követelte fejlődését a jövőre nézve; a másik pedig a felekezeti és tanügyi segélyek megvonása, a mely által a község főlzabrdul közel százezer koronás tehertől, a mit az egyes felekezeteknek juttatott, a nélkül, hogy az iskola és egyházi ügyekbe beszélő, kormányzati ténye lett volna.

Eme érdemek láttára a közhangulatból nőtt ki amaz indítvány, melyet husznál több képviselő írt alá a magas protektor disztagsága érdekében.

A közgyűlés egyhangú választásáról báró Vojnich István külön küldöttség fogja értesíteni, a mikor is a diszokmányt ünnepélyesen fogják neki átadni.

Ugyanez a közgyűlés Vojnich bárónak tevékeny munkatársát és pártihívét D u n g y e r s z k y Bogdán óbecsei országgyűlési képviselőt a község disztagjává választotta meg.

— s.

## Üres boltok

ajtófélfájához támaszkodva, unalomtól gyötörve bамul ki az utca zsvájrája a bolt gazdája és számolgatja, hogy mennyivel volt több tavaly ilyenkor a bevétele. Bent a boltban nagy buzgalommal piszkálják a fogukat — más munka híján — a boltossegédek és számítgatják a napokat, hogy meddig is lesznek még a boltban alkalmazva, meddig fizeti még őket a gazdájuk hiába. Mert hogy hiába huzza a fizetését mivel ráfeküdt a boltokra a Pangás ur és úgy kerültei őket a Vételkedv öngyűsága, mint a sarlatanos házat a sok gyerekes gondos apa. Vételkedv sehogy se akaródzik megérkezni ebbe a mi sanyargatott üzleti világunkba. És ami a legnagyobb baj. Vételkenővel egy társaságban elbitangolt valahova messze idegenbe Fizetési Képesség is. A boltos könnyen tele van az adóok nevével és azok a nevek sehogyan se törődnek onnan le. Hiába küldi a boltos az inasát is, a segédjét is az adóshoz, az bizony nem fizet, hanem pénz helyet küld egy szép üzenetet:

— A tavalyi adóságotam nem birom kifizetni, mert nincsen pénzem, hát nem is vásárolhatók be újat, pedig szükségem volna rá.

Vevőktől üres boltok tele áruval ásitának és a gazda, a szomorú gazda, aki tavaly ilyenkor vígan dörzsölte a kezét, mert hullámzott a boltjában a fogyasztó népség, ma esüggeden gondol arra, hogy lesz még ez másképpen is. Jön a Szent lejárati napja, amikor barátságos levelet ír a gyáros, hogy lejárati terminus, kérem, tessék nekem fizetni.

És az üres kasszája, sok portékája boltos bácsi végig néz a boltján és felad magának egy talányt.

— Miből, honnan is fizessek? A publikum a nyakamba hagyta a sok finom portékát, pénzem nincsen, a bankok le-

Velma

CSOKOLÁDÉ  
NYERSEN VALÓ  
EVÉSRE  
PÁRATLAN

Suchard

csukták a pénzes szekrényt és kijelentették, hogy se kis kamatra, se nagy kamatra új üzletet nem kötnek, új hitelt nem nyújtanak.

Jó volna tudni mi lesz ezzel a csunya világgal, hova jutunk meddig tart ez a nagy pangás még, amely kétségbeesésbe kergeti a kereskedőt, az iparost, az alkalmazottját és mindenkit. És ha sokáig tart, meddig bírják ki ezt a rothadt állapotot az üzleti világ emberei?

Soká, hosszú ideig nem, csak a nagyon erősek.

Efká.

## VÁROSI UGYEK.

Zombor sz. kir. város tanácsától.

6484. szám. kig. 1913.

### Versenyválasztási hirdetmény.

Zombor sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a városi kór- és szegénymenház részére a folyó évre szükséges következő tárgyak:

- I. csoport: 60 drb. férfi téli kabát, 60 drb. férfi téli nadrág, 60 drb. férfi nyári kabát, 60 drb. férfi nyári nadrág.
- II. csoport: 60 pár boeskor.
- III. csoport: 60 pár 45-ös számú férfi papucs.
- IV. csoport: 60 drb. férfi téli borsapka.
- V. csoport: 50 drb. törölköző.
- VI. csoport: 30 drb. női téli fejkendő,

- |    |   |   |   |             |
|----|---|---|---|-------------|
| 30 | " | " | " | rékli.      |
| 30 | " | " | " | szoknya.    |
| 30 | " | " | " | kötény.     |
| 30 | " | " | " | férfi ing.  |
| 50 | " | " | " | alsónadrág. |

6 drb. orvosi vászonköpeny, 100 drb. ágylepedő, 100 drb. tarka vánkoshéj ciziből, 50 drb. fehér kisvankoshéj beszerzése céljából **f. évi május hó 14-én** délelőtt 10 órakor a városháza kistanácstermében nyilvános szóbeli és zárt írásbeli versenyválasztási tartatik.

Ajánlatok az összes csoportokra együttesen vagy több csoportra vagy külön — külön az egyes csoportokra tehető, mely körülmény az írásbeli ajánlatot tartalmazó zárt borítékon megjelölendő.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 %-a vagyis: I. csoportnál 228 kor, II. csoportnál 24 kor, III. csoportnál 14 kor, 40 fl, IV. csoportnál 12 kor, V. csoportnál 10 kor, s a VI. csoportnál 99 kor, 50 fl.

Alánlattevők tartoznak az előirt bánatpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a városi pénztárba letenni, és az erről szóló elismervényt ajánlatukhoz csatolni, illetve a szóbeli ajánlattevők azt a küldetéség elnökénél a versenyválasztási megkezdése előtt letenni.

A minták a városi kór és szegénymenházban délelőtt 10—12 óra között a városi kórházi orvosnál, a versenyválasztási feltételek pedig a hivatalos órák alatt a városi számvivőségénél megtekinthetők.

Zombor, 1913. évi április 21-én tartott ülésből.

**Hauke Imre s. k.**

polgármester.

## HIREK Hangverseny.

A régi „Polgári Kaszinó“ friss, új és ambiciózus vezetősége nagy anyagi áldozatok árán erkölcsi sikerrel végződő művészestélyt rendezett szombaton este saját helyiségében.

A hangversenysaison utolsó fellobbanása iránt dacára, hogy kiváló művészek működtek azon közre nem nagyszámú, de a művészetet kedvelő és támogató közönség érdeklődését tudta fel kelteni. Ellenben a hivatalos világ a mely a Polgári Kaszinót és a vele kapcsolatos dalárdát minden hazafias ünnepeken és jótékony-célú mulatságon igénybe veszi teljesen távol maradt.

Szokatlan erő érdeklődés nyilvánult meg a délvidéki szinikerület igazgatójának Balla Kálmán és neje Marthon Erzsike fellépése iránt. Jóléso örömmel konstataáltuk a művészpár magas színvonalon álló, élvezetet nyújtó színészi produkciót a melyek gazdag, színes és változatos színházművészetet és szórakozást helyeznek kilátásba.

Balla Kálmán igazgatói és színészt hirnve jól ismert közönségünk körében érdemeit felsorolnunk felesleges, azonban őszinte örömlünknek adunk kifejezést, hogy a szinikerület választása és bizalma benne mezzponosult. Feleségét Marthon Erzi, most volt először alkalmunk megismerni. Kedves megjelenésével, szépségével, intelligens felfogású és bájos előadásával egycsapásra megkedvelte magát és meghódította úgy a férfi-mint a nő közönséget. Kedvesen hangzottak el ajkáról Farkas Imre sentimental és Nagy Endre vidám és satirikus versei. Molnár Ferenc mulatságos dialogjában „A színházról“ és Gábor Andor tréfájában pedig egyszerű természetes, kerek mozdulatai, kifejező arcjátéka — dacára a szlik keretben mozgó két kis cabaretszerepnek mégis — nagy-szerűen érvényesültek. Zajos taps, virág és kihívások voltak jelei a meleg sikernek a melyben a művésznő részesült.

A hangverseny szereplői közül nem kisebb sikerrel szerepelt Dr. Lányiné Regőczy Ilona hegedő művésznő. Izig- végig muzikális, nagy tehetség, ki erősen kifejlett technikai készséggel rendelkezik. Játékos könnyedséggel győzi le a technikai nehézségeket. Gyönyörű tonus, helyes felfogás és interpretálás és átértett előadás jellemzi hegedőjátékát. Gazdag és tartalmas műsora Tartini, Godard, Sarasate, Braluno, Joachim és Lányi kompozícióiból állottak. Művészies játékaival frenetikus tapost aratott. A zene számokat Lányi Ernő gondos, finom és diskkrét zongorajátéka kísérte.

B. Á.

\* **Családi Ünnepek.** A múlt szombaton kettős családi ünnepély volt Zomborban. Vojnits István nyug. főispán és neje szül. Széchenyi Erzsébet, továbbá Zsulyevits Ernő a felsőkereski iskola igazgatója és neje szül. Széchenyi Boriska ünnepelték házasságuknak 25-ik évfordulóját, a legszűkebb családi körben. A nyug. főispán és neje a plébánia-templomban hallgattak misét, utána Csányi István káplán szép beszédet intézett az ünnepeltékhez. Zsulyevits Ernő és neje a karmellitták templomban hallgattak misét. Az ünnep-  
lők a gratulációk halmaratát vették minden oldalról.

\* **A felső kereskedelmi iskola érettségi biztosa.** A vallás- és közoktatási miniszter a zombori felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgáinak vezetésére miniszteri biztosul Trautmann Henriket, a kereskedelmi szakiskolai tanárok országos egyesületének elnökét küldötte ki.

\* **Kötelező megjelenés a vármegyei közgyűléseken.** A belügyminiszter egy esetből kifolyólag kimondta, hogy a járási főszolgabírók a vármegye törvényhatósági közgyűlésein jelen lenni tartoznak. Ugyancsak köteleossége megjelenni a többi vármegyei tisztviselőknek is, ha ilyési és szavazati joguk van. A főszolgabírók fuvar- és napidíjat kapnak a közgyűlésekre.

**NESTLÉ FÉLE**  
régebevált **GYERMEKLI SZT**  
a legjobb és legolcsóbb!  
DOBÓZA K. 1.80 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DOBÓRIÁBAN  
Próbadozati ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien, I. Biberstr. 212

\* **Hirdetmény.** Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az időszaki mértékhitelítés a folyó évben május hó 16-án fog megkezdődni és augusztus hó 13-án befejezteni, s hogy a hitelítés a vármegyei ház mögött levő régi laktanya épületében történik. Figyelmeztetnek az érdekelt mérleg-tulajdonosok és merlegek elárúításával foglalkozó egyének, hogy a hitelítés kötelező, s annak elmulasztása a mellett, hogy a mulasztó 2 éven át esleik a helybeli hitelítés kedvezményétől, az 1907. évi V. t. c. 32. §-a értelmében 200 koronáig, visszaesés esetén 8 napig terjedhető elzárással és 400 koronájig terjedhető pénzbüntetéssel sújtatik. Saját érdekükben figyelmeztetnek a mérleg-tulajdonosok arra is, hogy ajánlatos mindazon merlegeiket hitelítés alá boosítani, a mely nem a folyó évben hitelítették, mert ez esetben a jövőben mindenkor helybeli hitelítési eljárás alkalmával teljesíthetők az újból való hitelítését, holott ellenkező esetben kénytelenek lennének a hitelítést az előző hitelítésétől számított két év leteltével nagy költséggel valamely mértékhitelítési székhelyen eszközöltetni. A hitelítési sorrendről a mértékhitelítési által kiadott és a hirdetési táblákra kifüggesztett hirdetmény nyújt tájékozást. Zombor sz. kir. város tanácsának 1913. évi május 5-én tartott tanácsüléséből.

## CIRKVENICA

Nagy gyógyhatás görvély és angolkóránál, az idegrendszer betegségeinél, vérszegénységnél, sápkóránál, női betegségeinél, elhajosodásnál és idült rheumatizmusnál. Mint klimatikus gyógyhely páratlan maláriánál, influenzánál és minden hurutos betegségnél.

Modern fürdők nap-, homok- és szabad tengeri fürdőre.

Kimerítő prospektust küld:

a FÜRDŐBIZOTTSÁG.

tengeri fürdő és klimatikus gyógyhely, az Adria partján (Fiume mellett).

Egyedüli belföldi tengeri fürdő. Mesés homokplázs. A partot körülbelül 300 méternyire finom homok borítja és oly sekély, hogy gyermekek minden felügyelet nélkül is fürödhetnek.

**\* A vármegyei tűzoltószövetség** ap. 27-én megtartott választmányi ülésén elhatározta, hogy az idei tűzoltótanfolyamot júni- 9-23-ig tartja meg Zomborban. A szövetség folyó évi közgyűlését az ezzel kapcsolatos tűzoltó versenyrel augusztu- 17-én Overbáson tartja meg, mely alkalommal az overbázi tűzoltótestület zászlószentelési ünnepélyét is megüli.

**\* Meghívó.** A „Zomborvidéki rómkath Tamto egyesület” 1918. évi május hó 15-én Zomborban, a központi fiúiskolában tartandó közgyűlésére. Táragsorozat: 1. Szent mise a pébaniz-templomban reggel 9 órakor 2. Elnöki megnyitó. 3. Elnöki előterjesztés. 4. Pénztáros jelentése. 5. A kath tanítói segélyalap gyűjtő-pénztárosának jelentése. 6. Könyvtáros jelentése. 7. A rend-zabályokra vonatkozó észrevételek. Előadja: Nagy János egyes. világi elnök. 8. A bráti j gyűzőkönyv felolvasása. 9. „Fejt-éték ki röviden a gyermeklélek megfigyelésének haszna és módja és dolgoztassék ki részletesekben, hogy miként értékelendők az ezen a téren szerzett tapasztalatok a tanításban és a szülői értekezleteken” című vitatétel felolvasása és tárgyalása. 10. A tanítók főbb sérelmei. Előadja: Nagy János egyes. világi elnök. 11. Az elemi iskolai énekkutatásról és az ifjúsági daloskörök szervezéséről. Tartja: Haacker Lajos országos ének- és zeneoktatási felügyelő. 12. A tanügy terén az 1912/13. tanév alatt felmerült főbb mozzanatokról jelentéstétel. 13. Elhunyt, eltávozott, valamint új tagok bejelentése. 14. Pénztáros választása. 15. Indítványok tárgyalása. 16. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. Apatin, 1918. évi április hó 21-én. Dér Ferenc, egyesületi jegyző. Rechner Kourád, egyesületi elnök.

**Sirolin**  
"Roche"  
orvosilag ajánlva a légzőszervek mindennemű megbetegedése ellen  
**tüdőbetegségek,**  
gégehurut,  
szamárhurut,  
gyermekek görvélykórja ellen.

Kapható minden gyógyszerboltban.  
Egy üveg 600 Ft.

**\* Pályázat lovasrendőrőrmesteri állásra.** A főkapitány rendőrőrmesteri állásra pályázatot hirdet. Fizetése 840 kor., 100 kor. lakbér, 40 kor. caimzappénz, természetbeni ruházat és felszerelés, 240 kor. lótaritási és 120 kor. póttartalány. A fizetésrendezés szerint a szolgálati évek szerint 1400 koronáig emelkedhetik, a lakbér 320 kor. Sajátkezűleg írt kérvények június 10-éig a polgármesterhez nyújtandók be. Ézenkívül két lovas és egy gyalogos rendőri állásra is van pályázat kiírva.

**\* Erdekes felmentés.** Grigorievits István városi végrehajtó hivatalos működése közben történt látással volt ádólvá és e vád hónapokon tartotta rettenetében úgy élt mint collegiát. A szegedi kir. ítélőtábla a zombori kir. törvényszék felmentő ítéletét fellüvizsgálva tárgyalta és a felmentő ítéletet helybenhagyta. Dr. Nikoltits György tartotta a védőbeszédet, mely érdekes indokainál és leleplező igazolásával a bírakét is bámulatba ejtette, kik az elmondottakat a lehető legnagyobb figyelemmel kísérték mindvégig.

**\* Czirkusz Zomborban.** A napokban érkezik nagyobb czirkusz-vállalat Zomborba. A czirkusz 1500 személyt befogadó ponyvasátor, 40 elsőrendű tagja van, saját zenekar, legújabb Vasingtonvilágítás. Bővebbet a napi falragaszok.

**SALVATOR** kiváló bór- és lithiumgyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ósványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-utca part 8.

**\* Talált tárgyak.** Egy dohánytárcsa és egy redikül pénzsl és apró tárgyakkal találtatott. Jogos tulajdonos ezeket a főkapitánynál átvetheti.

**\* Leégett cukorgyár.** Cserevenkárdi jelenti tudósítónk, hogy az ottani cukorgyár egyik épülete eddig ki nem derített okokból május elsőjén teljesen leégett. A cukorgyár még épülőfélben van, a kár mélt 85.000 korona. Az épület biztosítva volt, lehet, hogy felgyújtották.

**\* Egy kis statisztika a tanítókról.** Most, hogy a tanítói fizetés-rendezést letárgyalták és elfogadták, érdekes tudni, hogy az országban hány tanító működik. Hazánkban ez idő szerint 32 024 tanító van. Ezek közül 23 500 nem állami és 8 524 állami. A nem állami tanítók közül 1 520 a főváro-ban működik.

**\* Eltűnt hitoktató.** Néhány héttel ezelőtt hirtelen eltűnt Szabadkáról Hübner Gyula dr. ügyvezető-hitoktató, a szabadkai r. k. hitoktató-tanítók főnöke s most legintimébb barátai sem tudják, hol tartózkodik. Hübner Gyula nyolc évvel ezelőtt került Zomborból Szabadkára. A fiatal papot, aki rokona Várossy Gyula volt kalocsai érseknek és elsőelők, dugszdag családból származik, előzékenységgel és bizalommal fogadták Szabadkán. Néhány évig a tanítóképezésében működött, azután kinevezték a szabadkai hitoktatók főnökének.

**\* A kormány részvétele az ujdiveki repülőversenyeken.** Matkovits Béla ujdiveki főispán és dr. Demetrovits Vladimir, kir. tanácsos, ujdiveki polgármester Lukács László miniszterelnöknél, Hazay Samu és Beüthy László minisztereknél tisztelegvén, kérésükre a miniszterek kénséggel kiállításba helyezték az ujdiveki pünkösdi aviatikai ünnepeken való személyes megjelenésüket. Hasonló kedvező ígéretet kaptak Jakabjví Imre, Kálmán Gusztáv és Karátson Lajos, valamint Némethy Károly államtitkároktól.

**\* A bácskai kereskedelmi iskolák értekezési biztosa.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a szabadkai felső kereskedelmi iskolához az 1913. évi értekezési vizsgálatoknak vezetésére miniszteri biztosi minőségben Magyar Endre iparoktatási főigazgatót, az ujdiveki kereskedelmi iskolához dr. Ferenczy Zoltán budapesti tudomány egyetemi könyvtári igazgatót küldte ki.

**\* Új vasut Bácskában.** Egy Bácsbodrog- és pestmegyei érdekeltség akcióit indított egy új, a két varmegyét összekötő vasutvonal kiépítése érdekében. Az új vonalat Baja állomástól Bajszentiván, Ersekcsanakád, Sükösd és Nemesnáduvár községek érintésével Hajos községek és innen egyrészt Kalocsán át Dunapatajig, másrészt pedig Császárútlás község érintésével Kiskőrös állomásig tervezik.

**\* A láb nélküli anya.** Erdekes betege van a szabadkai Mária Valéria-kórház sebészeti osztályának. A beteg Creszko Erzsébet hívják, husz éves, kis-kunhalasi hajadon, kinek születésétől fogva mindkét lába teljesen hiányzik. Creszko Erzi vasárnap a kórházban egy egészség és teljesen éptestű flugyermeknek adott életet.

**\* Legbiztosabban jár,** ha a már évtizedek óta legjobbnak bevált „valódi Frank” -ot, de kifejezetten a „kávédaráló” gyári jegyűt használja.

**A japánok gyakorlati érzéke**  
azonnal fellelerte az új gummiszorosok számos előnyeit!

**„BERSON”**

Japán levélhordó.

Ferdére taposás, kislkiás, fáradtság, az idegek rázkódattása kizárva! Bersonművek Budapesti, VII.

**\* Pyromanikus kataszteri nyilvántartó.** Megirtuk annak idején, hogy a bacsotopoljai csendőrség letartóztatta Bencsik Kálmán bacsotopoljai kataszteri főnyilvántartót annak gyanuja alatt, hogy ő gyujtotta fel Császár Péter nyugalmazott főszolgabíró házat bosszúból. A több gyujtogatás gyanuja alatt álló községi irnokot a szabadkai ügyészségi fogházba hozták, ahol vizsgálati fogházban ült másfél hónap óta, mert a kir. ügyészség is megindította az eljárás Bencsik ellen, akinek védője dr. Boschan Samu szabadkai ügyvéd kérte védené elmebeli állapotának megvizsgálását, mert Bencsik nem bűnözési hajlamból gyujtogatott, hanem mert pyromanikus. Az előterjesztésnek a törvényszék helyett adott s elrendelte Bencsik olmeállapotának megvizsgálását. Az orvosszakértők tegnapelőtt terjesztették be véleményüket, mely szerint Bencsik csakugyan pyromanikus. Az ügyészség az orvosszakértői vélemény Alapján Bencsik ellen a vádat elejtette s elrendelte azonnali szabadlábra helyezését.

**\* Lóverseny Szegeden.** Szegeden a pünkösdi napokban május hó 11 és 12-én a szegedi gazdasági egyesület nagyszabású lóversenyeket rendez. A két napos lóverseny összesen 14 futam lesz, melyeken 16000 korona díj kerül kiosztásra. A versenyre a nevezések már lezárattak s száznál több nevezés érkezett be. A szegedi lóverseny pálya, melynek 35000 nézőt befogadó főtárlénya van az idén renovávala lett s új angol szabályszerinti akadályokkal felszerelve. A versenyeken négy totalizatorpép működik s lesz katonazenekar s büffet is. Az egyes számoknál igen népes mezőnyök vannak kilátásban s van oly versenyszám, melyre 18 résztvevő jelentkezett. A verseny iránt Szegeden mint vidéken igen nagy az érdeklődés s a rendelkezésre álló hatvan páholy közül már 57-et eddig előjgyeztek. A versenyjegyek a szegedi tőzsdeknben kaphatók. Vidékről érkező megkeresésekre a versenytitkári iroda (Tisza Lajos körút 69. sz.) készségesen előjgyez és küld jegyeket. A ver-

senybizottság elnöke báró Gerlicsy Ferencz helyettes elnöke Bokor Pál, csebirója Gergely Miklós és versenytitkára Dr. Gerle Imre. A verseny minden napon délután 3 órakor kezdődik.

**\* Az újvidéki repülőverseny részletes programja.** Május 12-én kezdete d. u. 2 órakor a katonai repültetés. 1. Egy monoplán felszállása 500 méterre a magasba. 2. Egy biplán felszállása 500 méterre a magasba. 3. Pilótavizsga bemutatása monoplánon. 4. Egy biplán reptelése 1000 méterre a magasba és leszállása zuhanó- és siklórepülésben. 5. Két monoplán reptelése 1000 méterre a magasba. (Minden 200 méternyi emelkedést a repülőgép lövéssel jelez). 6. Két monoplán tavreptelése 700 méter magasságban, a 20 kilométernyi távolságban a fekvő Teme-rinbe és vissza. 7. Egy biplán magasság-reptelése 1700 méterre és ugyanakkor két monoplán feleptelése 100 méterre. A biplán csigavonalban, a monoplánok pedig zuhanó és siklórepülésben szállnak le. 8. A versenyen résztvevő összes repülőgépek reptelése rajononban 800 méternyi magasságban. Virágkorzó a magasban. A verseny végét mórslövés jelzi. A versenyen következők katonai tábori pilóták vesznek részt: 1. Uzelácz Emil alezredes, a repülőverseny parancsnoka 2. Petróczy Irsván százados 3. Wilhelm Kurt főhadnagy 4. Banfield Károly főhadnagy 5. Bernát Károly főhadnagy 6. Schonovszky Bruno főhadnagy 7. Sohár József főhadnagy 8. Flassig József hadnagy 9. Király Korneél hadnagy 10. Losonczy Béla hadnagy.



**\* FENYVESI SAROLTA fűző-készítő Bajáról május hó 15-én Zomborban lesz,** kéri a hölgyközön-séget, illetve mélyen tisztelt vevőt, kiknek kívánságára szívesen teszi tiszteletét, hogyha óhajtanak nála fűzőt rendelni, szíveskedjenek **bajai címére,** vagy **Hirth János** ur kereskedése **Zombor** (Kossuth-utca) és **Reffle Evi** divatüzlete **Zombor** (Kossuth-utca) címén vele tudatni.

**\* Gyermekek kiállításokat** azért rendeznek, hogy az egyes tápanyagot értékek megállapíthatassák. A legnagyobb díjak nyertesei azok a szülők, akik elválasztás pillanatától kezdve Phosphatine Falières-el táplálják a gyermeket, mert ki azzal táplálkozik, szépen fejlődik és nem kap béklyutot, Világhírtű gyermekorvosok egyhangú véleménye, hogy a gyermek táplálását az elválasztás idejétől a legtekélyesebben a világszerte kedvelt „Phosphatine Falières” tápszerrel eszközölhetjük.

**\* Gondos ápolónő.** Csakhogy elővigyázatlan! Gyermekeknek minden életkorban adható sőt egész kicsi korban is használhatunk tejben főzve Fay-féle valódi sodeni sőt tartalmú ásványpasztillát melyek gyomorbetegség ellen elírt sodeni XVIII. számú gyógyforrásból származnak. Legjobb hatnak az emésztésre nézve. Mennyit mi tudunk a használati utasítás a pasztillák sok oldalú használatáról bő magyarázatot adnak. A Soden pasztilla a légcsövek katarrhusa ellen nagyszerű.

## KÖZGAZDASÁG.

**Az Adriai Biztosító Társulat** idei közgyűlését — melyen az 1912. évrnek, a társulat alapítása óta a 74 ik üzletének zárószámadásait terjesztették elő — f. hó 24-én tartotta meg. A zárószámadásokból, valamint az üzleti jelentésből kitűnik, hogy az üzletmenet általánosságban kielégítő volt; az árfolyamok szokatlanul erős visszaesése folytán, melyet az értékpapírok a múlt évben szenvedtek, a társulat számottevő könny-szerű veszteséget szenved értékpapír-állományában, mely veszteség azonban minden nehézség nélkül fedezhető volt egyrészt a külön tartalékok igénybevétele által, részben pedig az üzemi év terhére.

Az életbiztosítási A) ágazatában 91,899,555.— koronáról szóló ajánlat nyújtott be; a kiállított törvények 82,238,627.— korona tőkeösszegegről szólnak. A biztosítási állomány az üzleti év végén kerek 535 millió

korona biztosított tőkére és 1,443,000.— korona biztosított évi járadékra rug. Halál- és előlési esetekben, valamint életjáradékok fejében 11,380,489.69 korona fizetelt ki. Az életbiztosítási díjtartalék 1912. év végéül 14,158,300.29 koronát illetve a viszontbiztosítottok részének levonása után 136,475,339.13 koronát tett ki, az előző évhez képest tehát 8,077,800.08 korona többlet mutatkozik saját számlára.

Az elemi ágazatok B) ágazataiban: a tűz-biztosítási ágazat díjbevétele 28,754,577.08 korona, a szállítmánybiztosítás díjbevétele 4,362,658.94 korona, a betű- és elleni biztosítások díjbevétele 782,383.66.— korona. Viszontbiztosítási díjak fejében összesen 15,402,214.12 korona adatolt le. A kárfizetések 21,978,354.50 koronát, a viszontbiztosítottok hányadának levonásával 11,758,587.43 koronát emésztettek fel. Az elemi ágazatok díjtartalékai összesen 21,674,925.30 korona, illetve a viszontbiztosítás levonásával 11,867,454.78 koronát tesznek ki.

Az alapszabályszerű átalalások levonása után, a hivatalnoki kar nyereségrészesedésének betudásával, a fennmaradó nyereség-egyenlegből a múlt évhez hasonló osztalék, azaz 160 korona kerül részvényenként szétosztásra.

A társulat alapítókéje és tartalékai az üzletelvégén a következőkép alakultak: 10,000,000.— korona teljesen befizelt alap-tőke, 12,000,000.— korona vagyonartalék, 476,684.66 — korona árfolyam-ingadozási tartalék, 148,342,793.91 korona nettóidőjártalék, 4,720,709.41 korona nettókarjártalék, összesen 175 millió koronán felül! A nyugdíjpénztár és a társaság alkalmazottainak ellátási pénztára összesen 3,971,681.09 korona felett rendelkezik.

## NYILTTÉR. \*)

**Fay valódi sodeni ásványpasztillája**

a Tannus-hegységben levő Soden fürdő 11. és XVIII. forrásból készül, a melyek évszázadok óta köhögés, rekedtség és gégehurut ellen kiűnően beváltak, Utánzatot utasítson vissza. Egy doboz 1.25 korona. Mindenütt kapható.

Évszázadok óta ismert

**MATTONI FÉLE**  
**GISSHÜBLER**  
Törvényes égyézes  
**SÁVANYÚVIZ**



segítő gyógyító tényszerű  
Karlsbad, Marienbad,  
Franzensbad stb.  
kuráknál; mindig  
tényszerűen bevált.

Raktár Zombor részére: Weidinger S. és Zs. urnál.

## Olajügynököt

ki ZOMBORBAN és környékén gépjárműknél jól be van vezetve fixum és magas jutalék ellenében keres elsöranj budapesti gyár részvénytársaság. Ajánlatok mielőbb „ÜGYES 8038” jelleg alatt

**Haasenstein és Vogler**  
(Jaulus & Co.) Budapest küldendők.

\*) Ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Fog-Krém

**KALODONT**  
Szájviz

Steckenpferd liliumtejszappan

Bergmann & Co. Tetschen a/E. elérhetetlen hatám seplők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, míg számtalan elismerő-levelel bizonyíthatunk Gyógytárakban drogériákban, illatszert és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szntlgy páratlan hatású női kezépoló a Bergmann „Menera” liliumkrémje, mely tabusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

**\* Házkutatás egy újvidéki vegyésznél.** Újvidékről jelentik: A napokban éjszaka idején, hogy minden feltűnést elkerüljének, Panoatovics János dr. Újvidéken tartozkodó vegyész lakásán két detektív jelent meg két egyenruhás rendőr kíséretében és felszólították a Szerbiából kapott pénz átadására. Megmotozták a házkutatást is tartották nála. Az egyik asztalfiókban találtak is papírpénzt, majd leveleket mutattak fel neki, amelyek Szerbiából érkeztek az 6 címére. Panoatovicsot ezután a rendőrségre vitték mint kémjelöltet s előzetes letartóztatásba vették, mert megszökeésétől tartottak. Kihallgatása alkalmával Panoatovics tagadta, hogy a levelekhez neki valami köze volna s bosszu művének tartotta azt, mire a rendőrség szabadon bocsátotta, de tovább is figyelemmel kíséri.

**(Amateur-fényképezészeknek!** Általánosan elismert kitűnő szalon és úti fényképezési készülékek, felülmúlhatatlan minőségű kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek Moll A. cég-nél (Bécs, I. Tuclauben 9 cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854-ben. Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

## IRODALOM.

— A „Darvin“. Dr. Fülöp Zsigmond népszerű természetudományi folyóiratának most megjelent május 1-i száma hosszabb részletet közöl Darwin földkörüli utjának egyik fejezetéből, melyben a nagy természetudós hasonlíthatatlan bájjal és humorral írja le a primitív tűzföldi indiánokkal való találkozását. Dr. Horváth Károly a köszön keletkezéséről való mai ismereteinket adja elő. A „sarkutazások“ c. cikk rámutat arra, hogy a sarki expedícióknak sok a sport-jelleg s hogy nem lenne szükség oly sok emberáldozatra. Egy egy hosszabb cikk ismerteti Kaufmann új soványító kuráját, a napenergia felhasználásának jövőjét, a telefon elterjedését, Livingstone életét, egy új kettős mikroszkópot stb. — A kéthetes folyóirat előfizetési ára fél évre 5 kor. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest VI. Andrassy ut 60.

## A magy. kir. állomvasutak MENETRENDJE.

### Érvényes 1913. május 1-jétől.

Budapestről indulás: reggel 7-10 (gyors) 7-45, 12-20, d. u. 2-45 (gyors), 3-20 (gyors), 8-05, 11-15 órákor este.

Budapestre érkezés: reggel 8-10, 9-55, 1-00 (gyors), 1-30 (gyors) este 7-20, 10-00. (gyors).

Zomborból Szabadkára 12-59 éjjel (közvetlen Budapestre), reggel 5-10, 8-52 (gyors) 11-36, 4-18 (gyors) és este 8-26 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor, 10-25 d. u. 1-42, 6-14 (gyors) 6-57 és 12-43 éjjel.

Zomborból Dályára reggel 2-16 7-00, 12-18, délután 3-34, 7-31 (gyors).

Dályáról Zomborba 11-49 este, reggel 7-44 (gyors) 9-55, délután 2-45 és 6-43 órákor.

Zomborból Obecsére 3-10 reggel, 7-50 reggel, és 4-35 délután.

Obecséről Zomborba 3-44 reggel, 9-10 reggel és 1-49 délután.

Zomborból Ujvidékre reggel 2-30 és 6-51 órákor és délután 3-48 órákor

Ujvidékről Zomborba reggel 2-07 és 7-51 órákor és délután 1-30 órákor.

Zomborból Bajára reggel 3-30, 6-45 órákor, délután 12-30 és 4-23 órákor.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 8-20 órákor délután 1-00 és 4-50 órákor.

Ujvidékről Títele reggel 6-54 és délután 7 órákor.

Títeleről Ujvidékre reg. 3-32 és d. u. 1-50 órákor.

Bácsfeketehegyről Ujpalánkára reggel 7-10 délután 3-25 és 7-47 órákor.

Ujpalánkáról Bácsfeketehegyre reggel 2-44, 8-00 és délután 1-30 órákor.

Szabadkáról Obecsére reggel 4-87, 1-38 és 7-10 órákor este.

Obecséről Szabadkára reggel 4-10, 7-26 és délután 1-00 órákor.

Csantavérről Nagyfénnyre reggel 5-15, délután 12-13, 5-30 és 9-20 órákor.

Nagyfénnyről Csantavérré reggel 7-00, délután 2-20, 6-11 és 9-57 órákor.

Obecséről Ujvidékre reggel 4-20, 9-30 és délután 5-26 órákor.

Ujvidékről Obecsére reggel 4-32, 9-15 és délután 4-53 órákor.

Halasról Bácsalmásra reggel 4-08, délután 12-27 és 5-35 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 4-01, déli 12 és este 8-50 órákor.

Bácsalmásról Regőcérre reggel 6-48, délután 3-30 és este 8-55 órákor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 2-44, 9-44 és délután 6-20 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 1-02, 5-20, 10-30 (gyors), d. u. 1-44, 5-35 és 6-48 órákor (gy.).

Ujvidékről Szabadkára reggel 4-27, 7-55 (gyors) 10-40, délután 4-29 (gyors), 7-32 és este 11-33 órákor.

Szabadkáról Szegedre reggel 2-56, 6-15, 9-44 és 10-55 órákor, délután 1-30, 4-04 6-53, 10-26 (gyors), 11-05 órákor este.

Szegedről Szabadkára reggel 2-58, 5-45 (gyors), 6-19, 8-14 és 11-30, délután 3-12, 4-40, 6-53, 10-20 órákor.

Szabadkáról Bajára 5-05, 6-57 (gyors), 10-36 reggel, 2-20, 4-43, 7-00 délután

Bajáról Szabadkára 5-50, 7-42, 10-24 reggel, 4-43 d. u., 7-44, 8-51 (gyors) este.

Bajáról Bátaszékre 7-00, 8-15 (gyors) reggel, 12-41, 4-38, 6-22 d. u., 8-51 este

Bátaszékről Bajára 5-16, 6-59, 9-38 reggel, 4-08 d. u., 7-05, 8-26 (gyors) este.

Szabadkáról Cserekenka-Ujgombosra 4-42 reggel, 2-15, 7-17 d. u.

Ujgombos—Cserekenka Szabadkára 3-05, 11-03 reggel, 4-08 d. u.

Szegedről Zentára 4-00 reggel, 12-04 délután.

Zentáról Szegedre 6-30 reggel, 3-30 délután.

Gombos—Bácsordas—Pálánka 5-41, 8-15 reggel és 8-24 este.

Ujpalánka—Bácsordas—Gombos 5-21 reggel, 1-15, 4-25 d. u.

Zombor—Apatin—Gombos 7-51, 12-11 és 4-30 délután

Gombos—Apatin—Zombor 4-13 reg. 12-40, 8-09 este.

Baja—Bezdan—Zombor 3-30 reggel, 12-36, 5-03 délután.

Zombor—Bezdan—Baja 3-26 reggel, 8-57, 5-05 délután.

## HIRDETESEK.

### Ideális szép lesz

minden hölgy, ki a világhírű FÖLDES-féle **MARGIT-CRÉMET-SZAPPANT**

használja. A világ minden tájáról érkező nyilatkozatok bizonyítják ezt, amelyek a legközintébb hátalót visszhangzanak és a rajongás hangján szólnak a Margit-crème pártalan és csodás hatásáról. A Margit-crème semminemű káros anyagot nem tartalmaz (sem ólmot, sem higanyt), összeállítása a modern kosmetika legelőkeltebb vívmánya. Az arc nemcsak selyempuha, hanem hófehér s tiszta lesz, akik a Margit-crémet használják, arcuk szépségét teljes életükben megőrzik — Margit-crème 1 és 2 koronás tegelekben az egész világon kapható. Margit-szappan 70 fill. Margit-powder 120 kor. (fehér, rózsá vagy sárga színben). 6 koronás rendeléseket bérmentve küld:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Raktár az összes bel- és külföldi gyógyszer különlegességekben.

Raktár Zomborban:

Schubert Arnold, Mihálovits István.

B. Topolyán: Jakab István gyógyszerész.

## Fehér papirosra feketével

● nyomtatva látjuk itt a ●

a, valódi: Franck: kávé-pótlék

gyárjegyét.

Kérjük, vigyázzon,

mert utánzatok is vannak

forgalomban.

Gyár Kassán.

Gyárjegy.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

2404. ex 1913.

## Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Topolya nagyközségben megüresedett évi 1500 korona fizetéssel javadalmazott III-ik segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy az 1883 évi I. t. cz. 6. szakaszában, illetve az 1900. évi XX. t. cz. 3. szakaszában előírt minősítéseket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1913. évi május hó 30-áig hozzám nyújtsák be, megjegyezvén, hogy az ezen időpontot túl beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Topolya, 1913. évi április hó 25-én.

Dr. Fratricsevs István  
főszolgabíró.

2534. szám, kig. 1913.

## Pályázati hirdetmény.

Liliomos községben lemondás folytán megüresedett községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása havi előleges részletekben fizetendő évi 1600 korona készpénzfizetés 5 évenként 200 korona korpótlék mely 800 koronáig emelkedhet, évi 600 korona zemélyi pótlék a községtől.

Lakkőr fejében, míg természetbeni lakást a község nem ad évi 500 korona. Húsvizsgálatért a községtől évi 400 korona — mely határozat törvényhatósági jóváhagyás alatt áll.

Kézi gyógyszerár tarthatása végett tartozik a megválasztott folyamodni és azt működése tartamára fenntartani.

A község szláv ajku, mért is ezen nyelv ismerete megkívántatik, — mely körülmény igazolandó.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszertlen, születési anyakönyvi kivonattal, és az eddigi működését igazoló hatósági bizonylatokkal együtt felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi május hó 20-ig nyújtsák be mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Hódság, 1913 évi április hó 24-én.

Szemcz Károly  
főszolgabíró.



Sanitas

szanatorium

fizikalis-dietetikai gyógyintézet és üdülő-otthon Verseezen (Délmagyarország).

Vezető orvos: Méhes Lajos dr.

Az intézet külföldi minta szerint ujjonnan épült és modernül be van rendezve.

Egyéni gyógykezelés Lehman dr. reudszere szerint. Fény- lég- és napfürdők, vizikurák, gyógygymnasztika, massage, vilamos alkalmazások, gyógyszeres fürdők, különleges diéták és szülő kurák.

A „Sanitas“ gyógyintézetben felvételtnek ugy üdülésre szorulóknak, mint idült betegségekben szenvedők, fertőző betegségekben szenvedők és elmebetegnek azonban felvételt nem nyerne.

A „Sanitas“ gyógyintézetbeni kezelés különösen a következő betegségeknek van javalva: Mindenféle idegbajok, a légző szervek bántalmái, szív és vérkeringési bajok, emésztő szervek vesé- hólyag és húgycső betegségei, sápkór és vérszegénység, kővesény és eoz-, csont és izületi bajok, malária ugy szintén a különféle női betegségeknél.

Az intézet a hegyek alján fekszik, a parkban légkunyókkal bir és egész éven át nyitva van.

Mérsékeltek árak.

Földény májustól-októberig.

Prospektus kívánatra.

# Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek télen fokozottabban erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

# Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredet üvegekben 50 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére antiseptikus kötözéseknél (sebekre és da- ganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

# Lysoform-SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan, 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknél is; szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kiséret és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. — Darabja 1 korona.

# FODORMENTA-

# Lysoform

erősen antiseptikus hatású szájvíz. Szájbőrt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. **Eredeti üvegeje 1 korona 60 fillér.**

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az **„Egészség és fertőtlenítés”** című érdekes könyvet.

Ahol lysoform nem volna kapható, oda közvetlenül is küldünk 6 kor. előzetes beküldése esetén 3 üveg lysoformot, 2 drb szappant és 1 üveg-szájvizet.

**Dr. Keleti és Murányi**  
vegyészeti gyára **Ujpesten.**

2091/kg. 1913. sz.

## Pályázati hirdetmény.

Bács-keresztúr községi irnoki állásra pályázatot hirdetnek. Az állás javadalma évi 800 korona. Felhívom pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi május hó 20-ig** adják be.

Kula, 1913. április 25.

**Dr. B. Buday,**  
főszolgabíró.

# Keil-Lakk

Országszerte hiro járja:  
A „Keil-Lakk“-nak nincsen párja,  
Pompás fényben a padló,  
„Keil Lakk“ emellett olcsó,  
A ki egyszer ilyen használ,  
Többet mást nem ír a háznál.  
Ajló, mosdó, atlakpárkány,  
Oly teher lesz, mint a márvány,  
Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk.

S vele mindent jól befestünk.  
Konyhabutor, asztal, szék,  
Itt van „Keil Lakk“ ázurkék,  
Kerlibűtort festünk zöldre,  
Gyermekeknek diómere.  
„Keil Lakk“ ből van minden szín,  
Kék, piros, zöld rozmarin,  
Szóval: ház vagy nyárlak,  
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kapható: **WEIDINGER S. és Za. cégnél ZOMBORBAN.**

Bács: Resch József. Szépliget: Andreas Jakovacz.  
Hódáság: Rausch Ede. Tittel: Nonnenmacher Endre.  
Kula: Réceai Miksa. Ujverbász: Seidl Nándor és Fia  
Szabadka: Wachsmann J. és Társa. Zsablya: Fischer Mayer.

**Mit kiabál?**

hiszen mindenki tudja már, hogy a

# MÁGNÁS

## CIPŐKRÉM

Minősége kitünő.  
puhit, tisztít,  
fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**  
csász. és kir. udvari szállító Budapest.  
**KAPHATÓ MINDENÜTT.**

# FRITZELAKK! NUMATA

padlófesték a legjobb hazai használatra. zománclakkfesték bútorok ajtónak stb.

Egy ecsetvonással színt és fényt ad.

**TARTÓS! ELEGÁNS! KIADÓSI!**  
Használatban a **LEGOLCSÓBB!**

Vásárlásnál ügyeljen a törvényesen védett névre és etikettre; minden más csomagolást utasítson vissza!

Kapható Zomborban: **Gergurov Dániel és Fia** vaskoreskedésében.





szőlőmoly- és gyümölcsölő-  
regirító-ananyag

# KOCHILLIN

A nagy, kir. földművelésügyi miniszterium megerősítésével az állami szőlőtelep által kipróbált

bizonyult a legjobbnak az eddig ismeretes anyagok között. A szőlő virágzása idején a szőlőszert után minden pete, hernyó, lepke és báb elpusztul. A szőlőmoly és gyümölcsölő ellen a legelősebb és leghatékonyabb anyag. A ra 1 kg.-k önt 4 K Minden kilogramm 25 liter vízben feloldandó, ekkora mennyiség 400 négyzetűl szőlő bepermetezésére elegendő. Ha a fürtöket bögrékbe mártogatjuk vagy az anyaggal csepegtetjük: úgy két kilogramm egy katasztrális hold szőlőre elegendő. Hatása elmaradhatatlan, gyümölcs e, emberre ártalmatlan. Megrendelhető az ár előzetes beküldése vagy utánvétel mellett a Tóth fül Kochillin szőlőmoly és gyümölcsölőregirító-ananyag közp. irodájában, Budapest, VI., Bővösán, 14.

Részletes használati utasítás minden csomagban; számtalan elismerő levelet tartalmazó prospektussal díjmentesen szolgálunk. Vízmentelárusítokat keresünk.

# WALLA JÓZSEF

Cementáru - Gár Részvény Társaság

Mozaiklap-, műkő- és cementáru-gyár

Beton, vasbeton és Burkoló Építési Vállalat

Iroda kizárólag: BUDAPEST, VII. GIZELLA-UT 38.

Alapított 1878. évben.

Telefon 59-90. és 141 69.



**"OLLA"** bebizonyított legjobb higiénikus GUMMI-különlegesség Teljes jótállás. Mindenütt kapható. Árjegyzék ingyen. OLLA Gummi gyárta. Wien I. Praterstrasse 57

**"OLLA"** GUMMI több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbb ajánlja. A kirakatokban kifizésztelt OLLA reklámláblátskák az eláruló helyeket jelölik. Ár 4. Gécik. Luczalásért

Kedvölt minőség: 1903 sz. tucatja 6 korona, 1204 sz. tucatja 8 korona. Mintajegytémény 12 db válogatva 5 kooa. OLLA gummi a legelő szakteknitvények által van megvizsgálva és legjobbnak minősítve Olgy. 6. sz. 3855. OLLA gummi saját eljárás szerint készítve és törvényileg védve van. O. K. I. K. 25.430 és 25.789 Zomborban kapható. Schubert Arnold, Tarczyay István, Wancsek Béla.

## Pacafilan a maga nemében

# RUSZÁNDÁ

### GYÓGYSZAP FÜRDŐ

bármely más nemzetközi fürdőt is felülmúl.

Vasuti-, posta- és távirdaállomás Dél-Magyarországi, Melenozse (Torontálmegey.)

Nyitva május hó 15-től szeptember hó 15-ig.

**Negy modernül berendezett 74 szobából álló szállodával.**

A fürdőn orvosi szakteknitvények rendelkez.

Javallva: Köszvény, idült ízületi rheuma, scrophulosis minden alakjában, kenőgyógyomódnak ellenélő bőrbetegség, psoriasis és prurigo, vérzésben szenvedő nők, idegbetegség, csontbántalmak, Carias Necrosisnál és idült lues bántalmaknál is biztosan gyógyít.

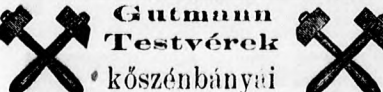
Kitűnő jó magyar konyha, valódi hamisítatlan borok, olvasó- és zongoraterem, tekeasztal és tekepály, nagy virágos és árnyékos park, padokkal, naponta cigányhangverseny tartatik. Prospektust kívánatra díjmentesen küld a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

## Pénzbeszedő ügynökök

koros,

elsőrangú részvénytársaság, ZOMBOR, APATIN és BEZDÁN területére; oly kereskedők és iparosok, kiknek bitor megjelenésük és beszédő képességük van, küldjék ajánlataikat Zomborba

Grünbaum Aladár Vitéz-utca 2.



## Gutmann Testvérek köszönbányái

Budapest, V. Béla-u. 6. sz. In'erurban telefon: 23. darab, koczka- és díoszén, szoba: és konyhafűtésre. Elsőrendű porosz Ostrau-dombraui darab, koczka, diós aknászéngép- és kasszafűtési cölökra. Ostrai-mosott, finom és durvaszemű kovács-szén, ipari cölökra, saját gőzöstínkekkel szállítva. Drenkovai-szén, öntőde és szivógáz. Ostrau-dombraui pirszén, 3 kilogrammos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéshez. Ostrai-LÉGSZESPIRSZÉN, szobafűtésre. Ostrai-köszénbrikett.

Minden vasut- és hajóállomásra szállítva.

1970,kg. 1913. sz.

## Pályázati hirdetmény.

A titeli járásba bekebelezett Sajakslak községében unjonnan rendszerezésített községi szülésznői állásra pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy szabályszerien felszerelt kérvényüket **f. évi május hó 15-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom. Az állás javadatalmazása: évi fizetés 180 korona, minden szülési eset után 2 korona, egyéb látogatási díj címén nappal 40 fillér, éjjel 80 fillér.

Titel, 1913. április hó 24-én.

**Szemző János,** főszolgabíró.

## Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 kor.	1 szelvény 10 kor.	1 szelvény 15 kor.	1 szelvény 17 kor.	1 szelvény 20 kor.
---	-------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

Egy szelvényt feleke szatruhához 20.-K-ért, szintyű felöltözövetel, turistastóndent, selyemkangarnt, női kosztám szöveteket stb. gyári árakon küld, mint megfizható és szolid cég mindenütt ismert posztjyári raktár.

## Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvívő élvez, ha szövet-szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legelősebb árak. Orizási választék. Mintahő, teljesen kiszolgálás, még a legelőbb rendelésnél is, igazságon friss árúban.

Horgony-Syrup, Sarsaparillae pompos Vértelöltőszert. Úvegje 3.00 és 7.50 kor.

Horgony-Liniment. Cepsici compos.

A Horgony-Pain-Expeller pótléka. Fájdalomelhárító bedörzövelő meghallgató, rheumátái, köszvényesnél stb Úvegje 2.10 2.-kor

Horgony-Vas-Albuminat-Tinktúra. Vérszegénységél és sápkóránál. Úvegje 1.40 kor.

Beszoruzhatók a legelőbb gyógyszerárban vagy közvetlenül RIOTER dr. az „Arany orozsán”-hoz oalmatt prágól (I. Ellenbóthstráse 8) gyógyszerárbanál.



## KERÉKPÁR

A legdivatosabb legegársabb kerékpár

diadálja az osztrák Kerékpár iparnak konkurencia nélkül

Egyedüli elárúító: Dolencsits József Zombor.

## „Hungária“-fürdő ZOMBOR.

**Gőzfürdő:**

Uraknak: naponta reggel 5 től d. u. 1-ig, szombaton egész nap. Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig déután fél 2 óráól 6-ig. Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap déután kivételével használhatják. A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

## GUMMI ÉS HALHÓLYAG UJDONSÁGOK!



Higiénikus-övszer különlegességek! Valódi francia és amerikai gyártmány eredeti csomagolásában. Orvosilag ajánlja. Feltétlen megbízható Ujdonság! „Fatime” Ara toként 4-8 K. „Semiramis” 10-12 K. Legfinomabb, legvékonyabb és legmegbízhatóbb, az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. Törv. védve. Kizárólag csak cégemnél kaphatók.

**UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY” UJ!** a legmodernebb és legkényelmesebb női övé különlegesség. Ara 15 korona.

Széküldés tiltóktartás mellett. Az összes betegölő cölkek **nagy választékban.** Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet.

**KELETI J.** orvosbánszék műszer- és gummiáru gyára

Bpest, IV., Koronaherege-utca 17. Pr. Alapított 1878. Telefon 18-78. K hirdetésre hivatkozók 10 koronán felüli vásárlásnál 20% engedményben részesülnek!

**MOLL-FELE SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódi, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel. A Moll A.-féle seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestibántalnak, gyomorgörcs és gyomorfű, rüggött székrekedés, májbatétel, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen, e jeles házi-szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor. Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

**MOLL-FELE SOS-BORSZESZ**

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fűdalom-esszlappító bedőzslésli szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyébb követezmenyéinél legismertesebb népszerű.

Egy önozott eredeti üveg ára 2 kor.



**Moll-fele gyermek szappan.**

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Főszékhelyük: **Moll A. gyógyszerész os. és kir. udvari szállító által**

**Bécs, I. Tuchlauben 9.**

Vidéki megrendelések naponta posta utánévt mellett teljesítenek. — A rakárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

**NEIGE DE FLEURS**

**Virághó**

Új módszerű, tudományosan dolgozott **kéz- és arc-krém.** A jelenkor higiénikus legjobb piperezser. Tubus 80 fill. Döbén K 160

Mindenhol kapható.

**CSIZFÜRDŐ**

A kontinens legérősebb Jód-Bromos forrása, nagy Radiactivitása sal. Meglepo gyógysermednyek mindazon bajoknál, ahol a jód és brommint specifikus gyógyszer jó alkalmazásban.

**Fürdő megnyitás május hó 1-én**

Meleg jódos fürdők, hidegviz kurák hydropatikai berendezések, izzasztó, soványító, bizáló, kurák, szén-avas fürdők. Modern újítások. Kényelmes, olos lakások, sanatorium, szórakozások. Allambivalatokok, katonatisztek az elő és utóidényben 50% engedmény. Máv. külön beteg pénztár, a kerületi betegsegélyző pénztárak sanatoriuma. Posta, távirat, telefon, vasútállomás helyben.

Hivatalos fürdőorvosok.  
Dr. KALÓS JENŐ és Dr. PAZAR LÁSZLÓ.

**Csizviz** a háznál történő ivókurához rendelkezhető a forrásnál és Edesúti L. télerakataiban Budapest. Kaphato minden gyógytár és ásványvizkereskedésben.

**Pilseni Ösforrás Sör**

és Müncheni Export dupla maláta sör

mérsékelt, árakban palackokban és hordókban kapható

**Frank Sándor és Fia cégnél Szabadkán**

Telefon interurban: 805.

**Sziliács acélfürdő**

Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdus forrás. Legfőbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra. Idény május hó 15-től szeptember hó 30-ig Felsőmuhatalan vészerőség, sápkör, női bajok, háztörinc és idegbajok, bennülés ellen, átszenvedett betegség és erős munkáság után. Mint fürdőorvos Dr. Nádossy István hiv. fürdőorvos működik. Utazá. Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestent át szintén 5 óra. Szilácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás valamint lakás árkezelvényről az elő- és utó-idényben stb. ad a:

**Fürdőigazgatóság, Szilácscon (Zöldyom-m.)**



**Szab. GRAEPEL eséplőgép lemeztőrekrosta.**

Egyedül gyártja a feltaláló: **Graepel Hugo** betéti társaság.

Budapest, V. Váci-ut 40-46.

Arjegyzők és minta kívánatra ingyen és bérmentve.

**Szőlőbirtokosok**

különös figyelmébe!

**HA FORHINNAL** permetez. **RÉZKÉNPPORRAL** poroz és **BAGOLLAL** illi a szőlőmolyt; mert a **FORHIN** a sokszorta megjavított borsódi keverék és számtalan közsönd és elismeré-levél tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb megelégedéssel használják. A **FORHIN**-nak nincs üledék, vízbe dova azonnal oldódik és biztosan pusztítja a peronosporát; — egy kész anyag, főalkatrésze rézgáz, tapadóképesége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele. — használata óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész használatjának saját érdekében Californian I-**szor** kevesebb a gond, II-**szor** kevesebb a munka, III-**szor** kevesebb a munkabér!

**Gyümölcskertészek** leg, a gyümölcsösvorok elleni védekezésre rovarfenyvet minden kártékony rovar lekötésére, rovarfogó üvet az összes kártékony rovarok elfogására, Laurinát a rovarok ellen nyári védekezésre. Lauri Karbolinnomat a rovarok elleni téli védekezésre. Lauri oltóvizet az oltványok nemesítésére, Ichneumonit a zenge virágok permetezésére, Nicotin Quasslakivonatot falkólok permetezésére, Toponit mezei egerek pusztítására. Pampul rovarok és darazsak elfogására. Tossék mindezen ökökkel kimerítő leírást és használati utasítást kérni, melyet ingyen és bérmentve küld az összes érdeklődőknek a

**FORHIN** szőlőpermetezési anyaggár Budapest, VI., Váci ut 98/v., valamint képviselője: **Rosenberg Adolf, Bácsalmás.**

**Lapunk nyomdájában**

**1 leány tanoncnak** fizetéssel **Felvétetik.**

**Gleichenberg**

(Gyógyhely Stejerország) Idény: május 15-től szeptember 30-ig

Felsőmuhatalan értékkel a légzőszervek minden betegségénél.

**Világhírű gyógyforrások.**

(Emmaquelle, Konstantinquelle). Felvilágosítás és prospektus a fürdőigazgatóság által GLEICHENBERG.

**1878 óta!** Mindenütt bevált híres, közkedvelt minden létező háziszert feltűmul.

**THIERRY A. gyógyszerész BALZSAMA**

Csak a zöld apáca védjeggyel VALÓDI. TÖRVÉNYILEG VÉDVE.

Ezen balzsam: 1. Utóérhetetlen gyógyhatású tüdő és mellbetegségnek, enyhíti a katarhust, megakadályozza a tüdőgyuladást s gyugyulst hoz az illyencül legmakacsabb betegségeknek is. 2. Kiténő hatású torokgyuladással, rekedtség és gőgebetegségeknek. 3. Mindennemű lázt gyökeresen megszüntet. Gyógyit mindennemű májbetegséget, gyomor, bélbántalmakat gyomorgörcsöt, szaggatást, asztmát, claylákódást, büfögést, gyomorgöcsöt, felpuffodást stb. 5. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál. 6. Enyhe hatású hashajtószert, vértisztító, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő és elősegíti az emésztést. 7. Kiténően bevált fogfájásnál, lyukas fogak, szájbűzést, fogviznek használatára erősíti a foghúst, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. 8. Gúliszék ellen biztos hatású. 9. Külsőleg minden sebet, sebhelyet, orvínórt, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt égési sebeket, fagyott testrészeket, porszeneseket, kiütéseket, fejtájást, zugást, szaggatást, csúsz és fülbántalmakat gyógyít Minden háznál különösen influenza, kolera és más járványoknál kéznél legyen

**VIGYÁZZUNK A ZÖLD APÁCÁVAL ELLÁTOTT VÉDJEGYRE.**

Ezen balzsamból letekvés előtt egy vagy két kanál ukorral bevőve vagy a nélkül ugyazólván egészséges vrradást jelent.

Minden hamisítást, utánzást és más balzsamok hasonló védjeggyel való eladása büntetés terhe mellett törvényileg tiltva van, 12 kis vagy 6 nagy vagy különleges család üveg ára K 560. Kisebb rendelés mint 12 kis vagy 5 nagy üveg nem lesz szállítva. Nagyobb rendelésnek jelentékeny Arongedmény. Budapeston kapható: **Türk József** gyógyszerárában s a legfőbb gyógytárban. Nagyban kapható **Thalmayer és Seltz, Koehmeister** útdíj, **Radanovits** Testrék drogueriákban Budapestent. Ahol nincs lerakat, ott rendeljünk

**THIERRY A. Öngyógy-gyógysz. PREGRADA (Rohtsch-Sauerbrunn mellett.)**